

Acht dilemma's bij *Leven zoals ik wil*

Voordracht van Guus Schrijvers op
donderdag 24 augustus 2016 bij *Leven zoals
ik wil* te Amstelveen

Opbouw lezing

Guus Schrijvers

1. Wat is leven zoals ik wil
2. Acht dilemma's daarbij
3. Conclusie

1. **Wat is leven zoals ik wil**
2. Acht dilemma's daarbij
3. Conclusie

Een goed leven:

Guus Schrijvers

1. Gezondheid
2. Geborgenheid
3. Respect
4. Persoonlijkheid
5. Harmonie met de natuur
6. Vriendschap
7. Vrije tijd

Lezen: Skidelsky R. & E. Skidelsky, Hoeveel is genoeg? Geld en het verlangen naar een goed leven, Antwerpen: De Bezige Bij, 2013. Oorspronkelijke Engelse titel: How much is enough? Allen Lane publishers, 2012.

Zingeving: ieder mens wil:

Guus Schrijvers

1. Gezondheid: **lichamelijk en geestelijk**
2. Geborgenheid: **veilige woon- en leefomgeving**
3. Respect: **betekenisvolle activiteiten**
4. Persoonlijkheid: **autonome levensinvulling**
5. Harmonie met de natuur: **verwant voelen met dier en plant**
6. Vriendschap: **affectieve relaties**
7. Vrije tijd: **ontspanning en uitrusten, uit de sleur**

Lezen: Skidelsky R. & E. Skidelsky, Hoeveel is genoeg? Geld en het verlangen naar een goed leven, Antwerpen: De Bezige Bij, 2013. Oorspronkelijke Engelse titel: How much is enough? Allen Lane publishers, 2012.

Zingeving, ieder mens wil:

Guus Schrijvers

1. Gezondheid: **lichamelijk en geestelijk**
2. Geborgenheid: **veilige woon- en leefomgeving**
3. Respect: **betekenisvolle activiteiten**
4. Persoonlijkheid: **autonome levensinvulling**
5. Harmonie met de natuur: **verwant voelen met dier en plant**
6. Vriendschap: **affectieve relaties**
7. Vrije tijd: **ontspanning en uitrusten, uit de sleur**

Er bestaat een compenserende wisselwerking tussen deze zeven levensgebieden

Wat is beschikbaar voor een goed leven van cliënten?

Guus Schrijvers

- Veel know how in de wetenschap
- Goed opgeleide professionals
- Goede wetgeving WLZ en WMO
- Start van integratie van eerste lijn en sociale teams

Wat is beschikbaar voor een goed leven van cliënten?

Guus Schrijvers

- Veel know how in de wetenschap
- Goed opgeleide professionals
- Goede wetgeving WLZ en WMO
- Start van integratie van eerste lijn en sociale teams

Niet beschikbaar

- Assertieve patiënten
- Voldoende geld
- Gemeenschappelijke taal
- Goede zorg-ICT
- Geschikte leiding
- Ondersteunende betaalsystemen

1. **Wat is leven zoals ik wil**
2. Acht dilemma's daarbij
3. Conclusie

Opbouw lezing

Guus Schrijvers

1. **Wat is leven zoals ik wil**
2. **Acht dilemma's daarbij**
3. Conclusie

Acht dilemma's

Guus Schrijvers

1. Cliënten praten niet
2. Cliënten anticiperen niet
3. Wel of geen geld
4. Wel of geen standaarden
5. Wel of geen indicatoren
6. Wel of niet empathisch werken
7. Wel of geen financiële prikkels
8. Wel of geen zorg-ICT

Dilemma 1: cliënten praten niet

Guus Schrijvers

- Vrouw (54 jaar, voltijdsbaan) met stijve schouder naar fysiotherapeut
- FT: vrouw is down: naar POH GGZ
- POH GGZ: vrouw is overbelast vanwege partner met CVA
- Ha schrijft antidepressivum voor
- Sociaal werker: verandert huwelijksrelatie
- Sociaal werker schrijft HH voor gedurende enkele weken
- FT: maakt schouder los
- Eind goed al goed

Dilemma 1: cliënten praten niet

Guus Schrijvers

- Vrouw (54 jaar, voltijdsbaan) met stijve schouder naar fysiotherapeut
- FT: vrouw is down: naar POH GGZ
- POH GGZ: vrouw is overbelast vanwege partner met CVA
- Ha schrijft antidepressivum voor
- Sociaal werker: verandert huwelijksrelatie
- Sociaal werker schrijft HH voor gedurende enkele weken
- FT: maakt schouder los
- Eind goed al goed
- **Vrouw is trots en waardig maar niet vaardig**

Dilemma 2: Cliënten anticiperen niet

Guus Schrijvers

- Oud worden zonder het te zijn
- Steeds weer aanpassen
- Bijtijds verhuizen
- Vrienden blijven maken
- Verdiep je in je aandoening
- Crisisplan maken bij kwetsbare mensen
- Around wijkverpleegkundige terug
- Één Jeugdverpleegkundige per gezin

Lezen: Rudi Westendorp, Oud worden zonder het te zijn, Atlas Contact Uitgeverij, 2014

Dilemma 3 is er nu wel of geen geld?

Guus Schrijvers

- Gemiddelde oudere is rijk
- Maar ook mensen met alleen AOW
- Rechtvaardiger verdelen
- Behoefte aan onafhankelijke zorgmakelaar/zorgadviseur
- Overal case managers
- Basisinkomen komt er aan
- Werkloosheid is structureel

Dilemma 4. wel of niet werken met standaarden?

Guus Schrijvers

- Standaarden (zorgpaden, richtlijnen) garanderen minimum kwaliteit
- Standaarden bevorderen samenwerking
- Standaarden beperken zorg-op-maat
- Standaarden bevorderen afvinkcultuur

Dilemma 4. wel of niet werken met standaarden?

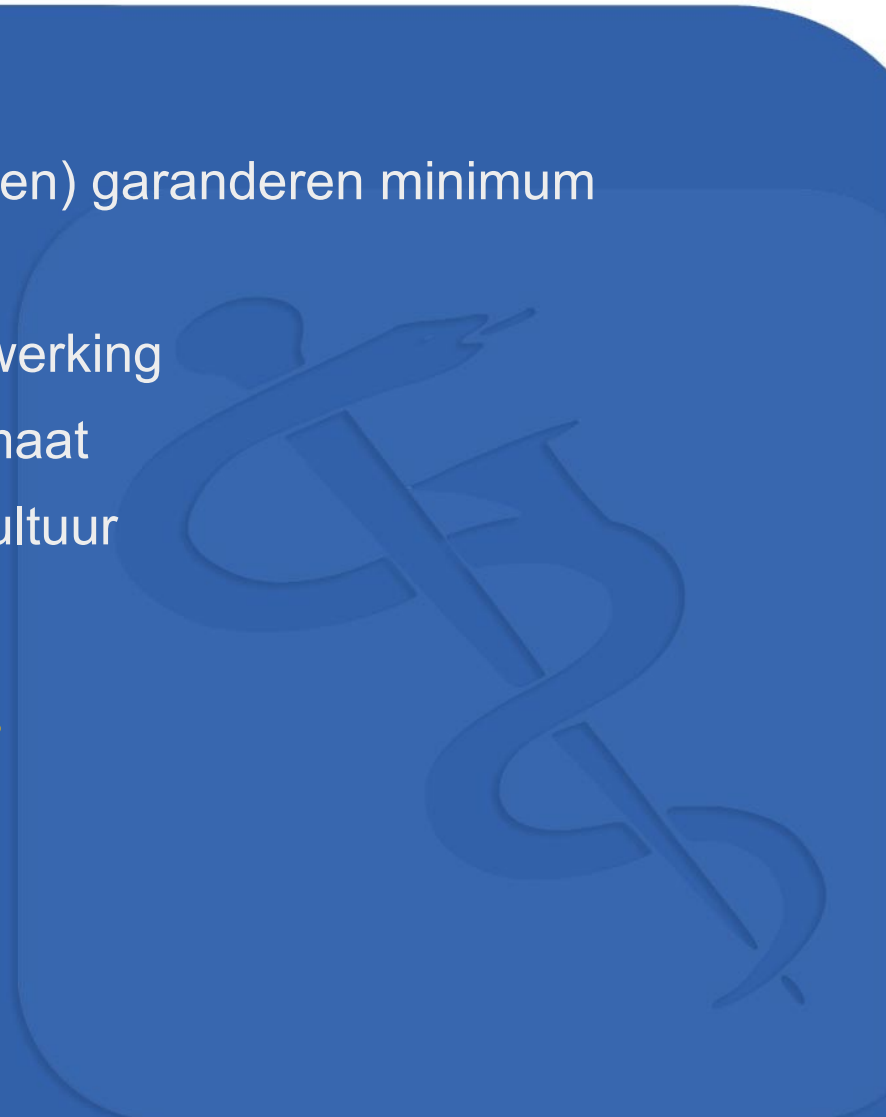
Guus Schrijvers

- Standaarden (zorgpaden, richtlijnen) garanderen minimum kwaliteit
- Standaarden bevorderen samenwerking
- Standaarden beperken zorg-op-maat
- Standaarden bevorderen afvinkcultuur

Werken met bandbreedtes

Comply or explain

Niet afrekenen per individuele casus

Dilemma 5: wel of niet werken met kwaliteitsindicatoren

Guus Schrijvers

- Indicatoren: verplicht werk = bureaucratie
- Indicatoren: verantwoorde zorg

Dilemma 5: wel of niet werken met kwaliteitsindicatoren

Guus Schrijvers

- Indicatoren: verplicht werk = bureaucratie
- Indicatoren: verantwoorde zorg

Werken met 3 indicatoren:

- Bereikbaarheid
- NPS: zou u onze dienst aanbevelen aan vrienden/familie, burens of collega's?
- Uitstroompercentage

Dilemma 6 Wel of niet empathisch werken?

Guus Schrijvers

- Empathisch: Voelen, kijken en luisteren met de ogen van de patiënt
- Professioneel: Werken volgens professionele normen

Dilemma 6 Wel of niet empathisch werken?

Guus Schrijvers

- Empatisch: Voelen, kijken en luisteren met de ogen van de patiënt
- Professioneel: Werken volgens professionele normen

Afstandelijke betrokkenheid
Nood breekt wet
Kok-kelner-model desnoods

Dilemma 7 Wel of niet werken met kleine financiële prikkels?

Guus Schrijvers

- Prikkels zijn paternalistisch
- Ze werken wel
- Health miles?
- Na cursus minder premie?

Dilemma 7. Wel of niet werken met kleine financiële prikkels?

Guus Schrijvers

- Prikkels zijn paternalistisch
- Ze werken wel
- Health miles?
- Na cursus minder premie?

Beloon mantelzorgers in natura
Betaal hun cursussen
Creëer status

Dilemma 8: wel of niet toepassen van zorg ICT

Guus Schrijvers

- Iedereen heeft wel iemand in de buurt die met internet overweg kan
- Hergebruik van informatie
- Ondersteunt Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming

Dilemma 8: wel of niet toepassen van zorg ICT

Guus Schrijvers

- Iedereen heeft wel iemand in de buurt die met internet overweg kan
- Hergebruik van informatie
- Ondersteunt Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming
- **Privacy?**
- **Hackers?**
- **Betrouwbare info?**
- **Hardware en software niet ideaal**

Dilemma 8: wel of niet toepassen van zorg ICT

Guus Schrijvers

- Afspraken maken via internet
- E-consult pushen
- Gerichte experimenten met beeldzorg
- Landelijke sturing

Opbouw lezing

Guus Schrijvers

1. **Wat is leven zoals ik wil**
2. **Acht dilemma's daarbij**
3. Conclusie

Opbouw lezing

Guus Schrijvers

1. **Wat is leven zoals ik wil**
2. **Acht dilemma's daarbij**
3. **Conclusie**

Conclusie per dilemma

Guus Schrijvers

1. Cliënten praten niet: **ondersteunende gespreksvoering**
2. Cliënten anticiperen niet: **vroeg beginnen**
3. Wel of geen geld: **mobiliseer eigen vermogen of pensioen**
4. Wel of geen standaarden: **comply or explain**
5. Wel of geen indicatoren: **toegang, doorstroom en uitstroom**
6. Wel of niet empathisch werken: **nood breekt wet**
7. Wel of geen financiële prikkels: **beloon mantelzorgers**
8. Wel of geen zorg-ICT: **maak afspraken via internet**

Ik dank jullie voor de
aandacht

Lezen:

Guus Schrijvers

GUUS SCHRIJVERS

ZORGINNOVATIE
VOLGENS HET
CAPPUCCINOMODEL

VOOR HETZELFDE GELD EEN BETERE GEZONDHEIDSZORG

Thoeris

mail@guusschrijvers.nl

www.guusschrijvers.nl

Nog een reclametekst

Guus Schrijvers

- Woensdag 14 december, 1300 -1800 uur : congres:

***Recente ontwikkelingen in kwaliteit en betaling van
chronische zorg in Nederland, België, Duitsland en
Engeland***

- Meer info? Ga naar www.guusschrijvers.nl

Contact?

Guus Schrijvers

- mail@guusschrijvers.nl
- www.guusschrijvers.nl
- www.twitter.com/GuusSchrijvers
- [M: 06 3007 4477](tel:0630074477)

